1857. N°. 110.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 14 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 September.

De Afdeeling voor Taal-, Letter- en Geschiedkunde van de Kon. Academie van Wetenschappen, zal op Maandag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen, bedroeg gedurende deze week dagelijks 102 tot 113 personen.

— Wij deelen hieronder den hoofdinhoud mede van de akte van beschuldiging in de bekende zaak van de Maleijers, die op 1 October bij het Prov. Geregtshof van Zuidholland zal behandeld worden. Bij die mededeeling is het noodig vooraf te verklaren, dat het verhaal door een dagblad opgedischt, over de verlegenheid waarin men met gezegde regtsgeding verkeerde, ter zake van de vertolking, onwaar is. Twee tolken zullen ter teregtzitting werkzaam zijn, en van een vroeger aanbod van nog een ander, is geen gebruik gemaakt. Vrijdag ll. is de akte van beschuldiging aan al de beschuldigden beteekend en heden zijn zij van Rotterdam naar 's Hage overgebragt.

Akte van beschuldiging tegen: 1 Sidin (serang), 2 Pa Sepo, 3 Kapidin, 4 Kunidin, 5 Batjook I, 6 Batjook II, 7 Soedin, 8 Amat, 9 Lingo, 10 Doolah, 11 Klaas Ledesma, 12 Setro, 13 Ngangsi, 14 Mahidin, 15 Sidin (matroos), 16 Tjiplis, 17 Osman, 18 Ngaidin, 19 Simin, 20 Pa Warina, 21 Kiman, 22 Medin,

Allen als zeevarenden ter koopvaardij behoord hebbende tot de equipage van het barkschip *Twenthe*, de 1ste als bootsman, de 2de en 3de als bootsmaten, de 4de, 5de, 6de, 7de, 8ste, 9de, 10de en 11de als roergangers, de overigen als matrozen, laatst gewoond hebbende te Soerabaija, thans gedetineerd te Rotterdam. De Proc.-Generaal verklaart, dat uit de instructie dezer zaak is gebleken: dat de beschuldigden in de maand Junij 1856 te Rotterdam zijn aangemonsterd en aldaar in dienst getreden, om met het Nederl. barkschip *Twenthe*, Kapitein Coopmans, eene reis te doen van die plaats naar Java en aldaar te worden ontslagen; alles op de voorwaarden, in de ten processe aanwezige copie monsterrol beschreven; dat het schip, al spoedig van Rotterdam naar Hellevoetsluis gezeild, den 15den Julij 1856 in zee is gesleept; dat de beschuldigden tot den 11den Aug. daaraanvolgende steeds hun pligt volbragt hebben, tot tevredenheid des Kapiteins, behoudens een voorval ten dage waarop het schip in zee zou worden gesleept, als wanneer, toen door den 3den stuurman Barends 4 man voor de giek waren gekommandeerd, om de echtgenoote des doctors aan wal te brengen, de 1ste beschuldigde, omdat dit geschiedde, terwijl het volk met schaften bezig was, boos is geworden, en zijne ontevredenheid daarover aan den Kapitein en den 1sten stuurman heeft betuigd en betoond, zijn etensbakje toornig op het dek nederwerpende, en zeggende, toen laatstgemelde hem daarover onderhield en bij de borst vatte, in het Maleisch, volgens den Kapitein: »Ik zal je wel vinden, als gij op zee komt," of »pas op, pas op, als wij op zee zijn," en volgens den 1sten stuurman: »dat hij hem wel zou betrekken, als ze maar eens in zee waren," of »pas op, stuurman, laten wij maar eerst in zee wezen;" hoedanig zeggen de 1ste beschuldigde heeft ontkend te hebben geuit, het noemde zeer onbehoorlijke woorden, terwijl hij het voorval overigens heeft erkend; dat de beschuldigden, welke tevreden waren over de hun, tot aan hunne komst in zee, verstrekte voeding, geen genoegen hebben genomen in hetgeen hun, toen zij op zee waren, verschaft werd, en vóór den 11den Augustus meermalen van die ontevredenheid hebben doen blijken, en deze, evenzeer als hun verlangen om ander voedsel te ontvangen, kenbaar hebben gemaakt of doen maken aan den Kapitein, de stuurlieden en andere leden der Europesche bemanning, hetgeen ten gevolge heeft gehad, dat hun den 4den Aug. eene wijziging in de voeding is toegestaan; dat den 7den Augustus, der beschuldigden Nieuwjaarsdag, hun door den Kapitein een vrije dag is gegeven en zij onthaald zijn, onder meer, op gedroogde aardappelen met zout vleesch en pannekoeken met spek, waarvoor zij den Kapitein zijn komen bedanken, met uitzondering van den 1sten beschuldigde, die ziek in zijne kooi lag; dat op den 11den Augustus, na de schaffing niemand op het dek kwam; dat alstoen de eerste Stuurman Soff den Kapitein heeft gewaarschuwd, dat de beschuldigden niet verkozen hun werk te hervatten, waarop deze beiden hen tot zich hebben doen komen, om de oorzaak hiervan te vernemen, als wanneer door één der beschuldigden is gezegd dat zij voedsel verlangden, gelijk de vijf vóór de mast zijnde Europesche zeelieden, daar zij ten gevolge der voeding zwak waren; dat hierop door den Kapitein aan de beschuldigden is voorgehouden, dat hij tot de verlangde voeding niet was uitgerust, en ze dus niet konde geven, met herinnering tevens aan de monsterrol, waarbij, zoo als de Kapitein zeide, door hen Indisch voedsel was bedongen, doch welk beweren, dikwijls herhaald, door de monsterrol niet wordt bevestigd; dat, daar de beschuldigden volhielden niet te werken, de Kapitein heeft te kennen gegeven, dat, wie niet werkte ook niet zoude eten, en ten 2 ure alle de beschuldigden (met uitzondering des eersten, welke ziek was) op het dek zijn geroepen, en aan hen is voorgesteld de vraag: wie wil werken, wie niet? waarop een 9-tal hunner tot voortzetting van den arbeid bereid werd bevonden; dat de beschuldigden, die hebben voortgewerkt, hunne gewone voeding den 11den Aug. hebben ontvangen, doch de overigen niet, en de Kapitein, opdat de laatstbedoelden geen drinken zouden erlangen, aan den kok order had gegeven, dat de pomp uit het watervat moest worden genomen; dat de kok heeft verklaard, dat de Kapitein hem den 11den Aug. in de kajuit bij zich heeft geroepen, waar zich ook de eerste Stuurman bevond, en hem gevraagd heeft, of hij op hem rekenen kon, als er iets gebeurde met het volk, welke vraag hij toestemmend heeft beantwoord, tevens met den raad om toe te geven, daar de zachtste weg de beste was, en de eerste beschuldigde hem verzekerd had, dat de beschuldigden allen zouden werken, als zij maar tweemaal in de week vleesch kregen, hetgeen de Kapitein weigerend beantwoordde; dat de Kapitein zeide uit voorzorg de vuurwapenen gereed te zullen maken, gelijk hij dan ook met den eersten Stuurman in de kajuit 6 geladen pistolen heeft nedergelegd, terwijl die beiden daarenboven zich ieder van twee geladen zakpistolen hebben voorzien; dat de eerste beschuldigde, op 12 Aug. ten 8 ure, bij den Kapitein op het dek gekomen, te kennen gaf, dat de beschuldigden niet langer aan boord verkozen te blijven, maar wenschten in eene Portugesche bezitting aan land te worden gezet, waarop de Kapitein verklaart te hebben geantwoord, dat dit onmogelijk was; dat de Kapitein en de eerste Stuurman hebben verklaard, het eischen van ander voedsel te beschouwen als voorwendsel ter bereiking van een ander doel, door hen aan de beschuldigden toegeschreven, te weten om in eene Portugesche bezitting aan wal te komen.

(*Vervolg in het volgend Nommer.*)

Te Rotterdam geraakten gisteren morgen twee werklieden aan een heiblok bij het nieuwe dok, om eene geringe oorzaak (het vermissen eener boterham) in twist en werden handgemeen, met dat ongelukkig gevolg, dat een hunner zijn mes trok en zijn makker eene wonde aan den hals toebragt, waaraan hij onmiddellijk bezweek. De ongelukkige misdadiger tot zich zelf gekomen, heeft zich bij den opzigter van het werk als den dader aangegeven en is later door de policie gevangen genomen. Naar men verneemt zijn beiden gehuwd en vaders van verscheiden kinderen.

— Eergisteren is te Amsterdam de vroeger uitgestelde vergadering gehouden van aandeelhouders in de Ned. Rijn-spoorwegmaatschappij, waartoe 24 deelhebbers, vertegenwoordigende 58,604 aandeelen, waren opgekomen. Die vergadering was bestemd om het rapport te hooren van de Commissie, ingesteld tot onderzoek naar de middelen tot vermeerdering van het vervoer en vermindering der exploitatie-kosten. Dit in de Engelsche taal opgestelde rapport is na uitvoerige beraadslagingen aangenomen. De Heer van Dam van Isselt heeft in deze vergadering verklaard, dat hij de benoeming tot Commissaris, die hij in bedenking had gehouden, aannam. Voorts zijn nog tot Commissarissen benoemd de HH. Fenton, Moss en Watkin, tot Directeur-Thesaurier de Heer Zillesen en tot Ondervoorzitter van het bestuur de Heer Ameshoff.

— Voor het Prov. Geregtshof van Gelderland is dezer dagen de zaak behandeld van een der bakkers te Nijmegen, die in Julij des vorigen jaars voor de Regtbank waren geroepen, onder verdenking van vervalsching van het roggebrood, door bijvoeging van zemelen, of vermeerdering van het zemelgehalte door uitbreiding van de bloem. Een ingesteld onderzoek had aan het licht gebragt dat de vervalsching, zoo die werkelijk bestond, uiterst gering was. De Adv.-Gen., Mr. Pringle, heeft de beschuldiging volgehouden, maar het Hof heeft, na de verdediging van den beklaagde door Mr. Triebels, hem vrijgesproken.

— Het *Friesch Weekbl.* zegt, uit eene goede bron te hebben vernomen, dat de zaak van den Noorderspoorweg laatstelijk eenige stremming hebbende ondervonden, door zeer ongunstige verslagen daaromtrent uit Holland aan de zich voor genoemd einde gevormd hebbende industriële vereeniging, thans weder met ernst wordt doorgezet, zoodat het ontwerp in den loop dezer maand aan de overweging der Hooge Regering, te gelijk met het waarborgs-kapitaal, zal worden aangeboden. Het blad voegt er bij, dat, zoo deze voor ons geheele vaderland zoo hoogst wenschelijke zaak, vooral in sommige onzer gewesten, geene onvergeeflijke tegenwerking vond, misschien reeds menige zegen er van door de Noordelijke provincien in de eerste plaats zou zijn ondervonden.

— De provincie Overijssel wordt thans door een 3-tal Russen bezocht, die de inrigtingen van nijverheid enz. met belangstelling gade slaan. Van vele werktuigen vervaardigen zij afteekeningen. Zij zijn voornemens nog

hunnen togt nog verder uit te strekken en tot in Maart van het volgende jaar hier te lande te vertoeven. Dat voor een zoodanig onderzoek ook Nederland is uitgekozen, mag voor een vereerend bewijs strekken, dat onze nijverheid en ons fabriekwezen ook in het buitenland gewaardeerd worden.

— Te Breda kregen dezer dagen twee personen, door sterken drank opgewonden, twist, die zoo hoog liep, dat de een den ander ter aarde wierp, zijn gezigt zoodanig misvormde dat een oog geheel verloren is, en hem daarenboven nog de vingers van de hand beet.

'sGRAVENHAGE, 12 September.

Z. M. heeft benoemd tot Ridders der orde van den Nederl. Leeuw de Heeren Jhr. Mr. D. A. Junius van Hemert, Resident van Batavia, en D. F. Schaap, Resident van Bagelen.

— Z. M. heeft, tot belooning dergenen die zich door verschillende krijgsbedrijven in Ned. Indië hebben onderscheiden, goedgevonden: te benoemen tot Ridders van de 4de kl. der Militaire Willem-orde, den Luit.-Kolonel der infanterie in Oost-Indië W. Lammerée; den Kapitein der genie en sapeurs in Oost-Indië H. Rietveld; den Luit. ter Zee der 1ste kl. A. A. A. Gaymans, Bevelhebber van het stoomschip *Onrust*; de 2de Luitenants F. A. L. Perié, P. E. F. A. von Mauntz en F. A. Schiebelhout; de Korporaals L. A. Schluter en C. Dietvorst; en de fuseliers J. Agten en C. van der Veer; allen van het wapen der infanterie in Oost-Indië. Voorts bij afzonderlijke dagorders, zoo in Nederland als in Oost-Indië, eervol te doen vermelden den Officier van Gezondheid der 3de kl. bij de militaire geneeskundige dienst in Oost-Indië C. D. T. Husemann.

— Aan Jhr. H. C. A. Verheull, Majoor der dienstdoende schutterij te 's Gravenhage, is vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen der orde van Isabella la Catolica, hem door de Koningin van Spanje geschonken.

— De Heer R. K. van der Palm, Civiel Ingenieur, is benoemd tot Adspirant-Ingenieur van den Waterstaat in Nederl. Indië.

— Bij Kon. besluit is benoemd tot Officier van Gezondheid der 1ste kl. voor de dienst ter Kuste van Guinea, de Heer H. A. Schreuder.

— Z. M. de Koning wordt Donderdag van het Loo terugverwacht.

— Z. K. H. Prins Frederik is heden morgen naar Berlijn vertrokken. Ook de Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg hebben Scheveningen verlaten.

— De Apostolische Nuntius bij ons Hof, Mgr. Vecchiotti, is van hier vertrokken. Zijne afwezigheid zal twee maanden duren.

— De Minister van Binnenl. Zaken bevindt zich weder in de residentie.

— De Minister van Marine zal op Vrijdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Door het Prov. Geregtshof van Zuidholland is A. L. Evers, koopman te Rotterdam, vrijgesproken van de beschuldiging van bedriegelijken bankbreuk. Hij is terstond op vrije voeten gesteld.

— Een zonderling proces wacht eerlang den Staat der Nederlanden. Als eischer daarin treedt op een verdrijver van zekere bruin gekleurde beestjes (zoogenaamde engelsche infanterie), die zich in de Oranjekazerne der grenadiers en jagers alhier, in zoo sterke mate schijnen te vermenigvuldigen, dat een aantal er van geregeld met de manschappen meêgaat paraderen, défileren en ook te Waalsdorp zeker in het vuur zal komen. De kunstenaar had 2 kribben zeer goed gereinigd en wilde de 3600 voorhanden exemplaren reinigen à *f* 5 per stuk. Later werd dit door hem gesteld op *f* 1, waarin het Dep. van Oorlog genoegen zou hebben genomen, indien de kunstenaar de door hem gebruikt wordende bestanddeelen aan een onderzoek had willen onderwerpen, om te ontdekken of ze schadelijk voor de gezondheid waren. Hierin wilde de man niet treden, en eischt nu voor de 2 gereinigde kribben *f* 200, terwijl men hem slechts *f* 10 wil toestaan.

— Van een onbekende zijn bij Kerkvoogden van de Ned. Herv. gemeente ontvangen 13 groote gordijnen, ten behoeve van de ramen aan de oost- en zuidzijde der Willemskerk.

— De jeugdige Egyptenaren die dezer dagen Amsterdam hebben bezocht, bevinden zich thans alhier.

Een verschrikkelijk ongeluk had eergisteren avond in den Kon. Franschen schouwburg plaats. In het vierde bedrijf der aldaar opgevoerde opera *le Prophète*, bij eene tooneelsverandering, viel het zeer zware tegenwigt (100 Ned. ℔) van een der schermen, zoodat dit in zijn' val een der machinisten verpletterde, en een anderen zwaar kwetste. De voorstelling werd voor een korten tijd geschorst en dadelijk eene collecte gedaan ten behoeve der weduwe en der 5 kinderen van den zoo noodlottig omgekomen man. Dit ongeluk moet worden toegeschreven aan de onvoorziene omstandigheid, dat bij het rijzen van het achterscherm, het tegenwigt is blijven hangen, en door het schudden uit de haak is geschoten waarin het bevestigd was.

— Het vertrek van Baron Sina en familie van het Badhuis te Scheveningen is door eene niet onaardige bijzonderheid gekenmerkt. Zij werden op den weg, voor de bewaarschool, door de aldaar aanwezige kinderen, voorgegaan door de Hoofdonderwijzeres afgewacht. Bij het voorbijgaan hieven de kinderen een luid gejuich aan, afgewisseld door gezang, terwijl de Hoofdonderwijzeres door een der Kleinen, de Baronnesse bloemen deed aanbieden. De weldadige familie vertoefde eenige oogenblikken en was blijkbaar aangedaan over dit verassend kinderlijk huldebetoon. Bij toeval bevond zich de Geneesheer der Badinrigting, Dr. Mess, in de nabijheid, aan wien de Barones onmiddelijk, zoo men meent, nog eenige goudstukken voor de kinderen ter hand stelde. Zoo werd Scheveningen door een vreemdeling verlaten die, bij een onbekrompen gebruik van zijne schatten, tevens getoond heeft mildheid aan weldadigheid te paren.

— Gisteren waren de krijgsoefeningen op de vlakte van Waalsdorp afgezegd, omdat men voornemens was eene groote parade in de Maliebaan te houden, van wege den verjaardag van de Kroonprinses van Wurtemberg. Ook de parade heeft door het ongunstige weder geen voortgang gehad.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 10 September.

De Opperbevelhebber van het leger heeft bekend gemaakt, dat een ieder, die aan het leger van den staat 100 recruten verschaft, niet beneden de 18 en niet ouder dan 23 jaren, zelf met den rang van Officier in het leger kan treden.

— De *Morn. Adv.* meldt, dat een wel bekend Advocaat het rijk heeft verlaten, nalatende eenige schulden, ten bedrage van 150,000 £ (*f* 1,800,000). Hij is ook schuldig aan valschheid in geschriften, o. a. ten nadeele van zijne gehuwde dochter, voor eene som van 7000 £.

— Uit Dover wordt berigt dat de stoomboot *Sophie*, van de Heeren G. Schuurmans en Zonen, te Rotterdam, in botsing is gekomen met de *William Huth*, van Shields. De *Sophie* is gezonken, en bij dit ongeval zijn verdronken de Kapitein en diens vrouw, de Engelsche loods, 2 passagiers en 5 personen der bemanning.

— Te Southampton is eergisteren de nieuwe schroefstoomboot *Australasca*, van de Eur. and Austr. Company, aangekomen, bestemd om de Australische maal over te brengen. Zij is 2800 ton groot, heeft 700 paardenkracht, is 360 voeten lang en 42 voet breed. Op het achterste gedeelte van dit vaartuig bevinden zich 60 hutten met bedden voor 200 passagiers van de eerste klasse. In den salon kunnen 180 passagiers van de eerste klasse aan tafel zitten. Onder de zekerheidsmaatregelen, die dit vaartuig ter zijner beschikking heeft, kan men 7 groote booten, waaronder 4 reddingsbooten en 3 kotters, rekenen. Wat het gemak van de passagiers betreft, zoo kunnen zelfs zij die de grootste eischen doen, bevredigd worden. De stoomboot is als het ware een zeilend hôtel met ijs- en wijnkelders, kippenloopen, koestallen, badkamers, enz. De kosten van aanbouw dezer boot worden op 110,000 £ geschat.

— Het bedrag der inschrijvingen voor de hulpbehoevenden in Indië, bedraagt thans reeds 16,716 £.

— Uit Canada wordt gemeld, dat de veldbatterij der militie van Ottawa vrijwillig hare dienst heeft aangeboden, om den opstand in Britsch-Indie te helpen dempen.

— Volgens berigt uit Cuba wordt de slavenhandel aldaar met toenemend voordeel gedreven. Men zegt dat het stoomschip *Pajaro del Oceano* uitgerust is voor een togt naar de Afrikaansche kust, ten einde 1400 à 1600 negers als slaven aan boord te nemen. Indien dit berigt waarheid bevat, dan is het maar al te zeer te vreezen, dat die onderneming zal gelukken, want haar onovertroffen spoed kan elke jagt van kruisers vruchteloos maken. Ook zijn weêr 3 Amerikaansche schepen aan Spanjaarden verkocht, die deze hoogstwaarschijnlijk tot den slavenhandel zullen bezigen. Twee dezer schepen zijn reeds vertrokken onder Amerikaansche vlag, met Amerikaansche zeebrieven.

— Op eene verkooping van slaven, welke onlangs in de Vereenigde Staten gehouden werd, zijn negers van 35 jaren met 1254 dollars, van 24 jaren met 1200 d., van 22 jaren met 1400 d., van 8 jaren met 906 d., van 6 jaren met 715 d. en eindelijk negerinnen van 4 jaren met 501 dollars betaald.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 September.

De Keizer heeft uit het kamp een uitstap gedaan naar deze hoofdstad, om de in aanleg zijnde werken te bezigtigen.

— Bij besluit des Keizers van 19 Mei ll., thans eerst openbaar gemaakt, heeft eene maatschappij van Engelsche en andere ondernemers magtiging bekomen om van de Fransche kust nabij Bordeaux, eene onderzeesche telegraaflinie tot verbinding van Frankrijk en Amerika te doen uitgaan, en om van die linie gedurende 40 jaren, overeenkomstig de bepalingen der daarvoor vastgestelde overeenkomst, gebruik te maken. Deze overeenkomst zal vervallen, wanneer de linie niet binnen 3 jaren tijds voltooid en in werking is, of indien zij, na in werking gebragt te zijn, langer dan een jaar stil staat. Hierbij heeft de Regering zich uitdrukkelijk het regt voorbehouden om vergunning tot het aanleggen van telegraaflijnen tusschen Amerika en andere punten der Fransche kust te verleenen.

— H. M. de Keizerin, die herhaaldelijk zeetogtjes onderneemt, heeft dezer dagen St. Jean de Luz, op Spaansch grondgebied, bezocht, en is aldaar hartelijk ontvangen.

— De Hertog van Cambridge wordt in het kamp van Châlons verwacht.

— De Minister Fould is plotseling van Biarritz naar deze stad ontboden, omdat zijn oudste zoon een ongeluk is overkomen. Bij eene wandeling in de Champs-Elysées heeft hij eene hersen-ontsteking gekregen. Men hoopt hem echter te behouden.

— De Minister van Oorlog heeft de voor het kamp van Châlons aangekochte wijnen en brandewijn door scheikundigen laten onderzoeken, die dezelve zoo slecht hebben bevonden, dat de Minister de leveranciers bij de regtbank heeft aangeklaagd.

— Te Rijssel zijn Engelsche agenten aangekomen, om voor het Indische leger recruten aan te werven. Zij nemen echter alleen vreemdelingen aan, maar geene Franschen. Het schijnt dat Engeland alleen op de voorwaarden van geene Franschen te zullen aannemen, de vergunning heeft erlangd, om werfdepôts in Frankrijk te hebben.

— Te Nyons heeft een pruikmaker zijn vader, 71 jaren oud, dood geslagen. De schuldige zoon is voortvlugtig.

ZWITSERLAND.

De Groote Raad van Freiburg heeft bij de beraadslaging over de schoolwet besloten, dat ook Protestantsche Hoogleeraars bij de georganiseerde kantonscholen kunnen aangesteld worden.

— Het spoorweg-verschil tusschen het bestuur van het kanton Waad en den Bondsraad is nog niet opgelost. De Raad van Waad is van gevoelen dat de uitvoerende magt niet geregtigd is zijne beschikkingen van onwaarde te verklaren. Intusschen wordt de arbeid aan den spoorweg voortgezet, en het Waadlandsche bestuur schijnt niet gezind te zijn om met eene geweldadige stuiting daarvan haast te maken.

SPANJE.

MADRID, 8 September.

De telegrafische linie tusschen Madrid en Barcelona is voltooid, zoodat die steden thans in gemeenschap met het binnenland staan.

— De Mooren van Marocco hebben op nieuw de Spaansche vlag te Melilla beleedigd. Onze Regering kon zich thans zeer populair maken, door namelijk eene expeditie van 15- à 20,000 man naar de Riff-kusten te zenden, om deze roovers eene gevoelige les te geven. Dit zou eindelijk beter zijn dan in Mexico te gaan vechten.

— Berigten uit Havana hangen een treurig tafereel op van den toestand aldaar. Men verneemt dat er niet minder dan 213 bankvereenigingen bestaan, iets dat zich daardoor laat verklaren, dat het verlof tot de oprigting dier vereenigingen aan de ambtenaren 5000 piasters opbrengt, terwijl dat om de eerste algemeene vergadering te houden, 2000 piasters oplevert. De openbare veiligheid laat er mede veel te wenschen over. De stoutste diefstallen worden er, zoo bij dag als des nachts, onder het oog der policie, gepleegd. Men ziet uit dit alles dat de Gouverneur-Generaal, Maarschalk Concha, niets nagelaten heeft om van zijn ambt partij te trekken.

ITALIE.

De zaak van de *Cagliari*, waardoor eene spanning was ontstaan tusschen Sardinië en Napels, is op het punt van geschikt te worden. De Kapitein is reeds ontslagen, de goederen teruggegeven, en men verwacht dat ook het vaartuig aan de Genuesche maatschappij zal worden teruggegeven.

— Het leggen van den telegraafdaad tusschen Bona (Afrika) en Kaap Teulada (Sardinie) is goed geslaagd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 10 September.

De Keizer van Rusland wordt den 14den alhier verwacht om na een paar dagen vertoevens zich naar Darmstadt te begeven. Z. M. zal op het Konslot Charlottenburg zijn intrek nemen.

— Uit Leipzig schrijft men, dat aldaar een brief was ontvangen van Dr. Barth, uit Londen, waarin nog eenige hoop werd gegeven, dat de beroemde reiziger Vogel nog in leven zou zijn.

— De vergadering van het Evangelisch Verbond is gisteren avond met eene plegtige godsdienstoefening in de garnizoens-kerk geopend. Tot die bijeenkomst zijn ruim 700 personen uit alle landen opgekomen.

— Volgens gerucht zouden twee leden van het Ministerie op het punt staan om af te treden.

— De brand op den berg nabij Osnabruck, waarvan vroeger is gesproken, is door de 500 man sterke bezetting dier stad bedwongen; eene geheele blussching was onmogelijk, van wege de droogte.

— Te Wilgensdorf (Rijn-Pruissen) zijn 21 huizen, eene kapel, 2 scholen en onderscheidene landhoeven afgebrand. Daags na de blussching is de brand op nieuw uitgebarsten en heeft nog twee huizen met schuren vernield.

— Te Hanau zal eerstdaags het regtsgeding behandeld worden van de leden der Gymnastische Vereeniging, wegens deelneming aan de onlusten in het Groot-Hertogdom Baden. Het misdrijf is reeds voor 9 jaren gepleegd en men gelooft dat vele der beschuldigden, die buiten 's lands waren gevlucht, zullen terugkeeren, daar het Openb. Min. zelf te kennen heeft gegeven dat men op eene vrijspraak kan rekenen.

— De Holsteinsche Stenden hebben met bijna algemeene stemmen, het voorstel van de Commissie, tot verwerping van het ontwerp der Constitutie, aangenomen, en geweigerd het in overweging te nemen, zoo lang de betrekkingen tusschen Holstein en Denemarken niet behoorlijk zijn geregeld. Slechts twee leden waren tegen dit besluit. Een hunner, de Heer Bargum, had in den loop der beraadslagingen aangeraden het ontwerp in overweging te nemen en, indien het onvoldoende werd bevonden, te verwerpen, maar die raad is niet opgevolgd en het laatste verzoeningsmiddel tusschen de Hertogdommen en Denemarken van de hand gewezen.

— De Stenden hebben mede het voorstel van Advocaat Wynecke aangenomen, strekkende om voor de schatkist van het Hertogdom, de teruggave te vorderen van die sommen, die onwettig in de schatkist van het Koningrijk zijn gestort.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 9 September.

De leden van het Congres voor de Statistiek zijn door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen. Z. M. heeft zich met eenigen hunner zeer minzaam onderhouden. De officiele vertegenwoordigers van de onderscheidene Staten zijn ten Hove ter maaltijd genoodigd.

— De Donau-stoombootmaatschappij staat met de stad Fünfkirchen in onderhandeling over den aankoop van de rijke steenkolenmijn aldaar. Voor deze mijn, die jaarlijks 400,000 maten kolen oplevert, is door de maatschappij een millioen gulden konv. munt geboden.

— De amnestie in het vorige jaar voor Hongarije en Zevenbergen afgekondigd, heeft eene nieuwe uitbreiding verkregen. Het wegens den opstand in beslag genomene vermogen wordt aan al die burgerlijke personen, die behalve ter zake van hoog verraad, door het krijgsgeregt veroordeeld zijn, teruggegeven.

RUSLAND.

De Keizer heeft de oprigting goedgekeurd van eene groote katoenfabriek in de nabijheid der stad Narva en de statuten daarvan bekrachtigd. Het kapitaal der onderneming bedraagt 2 millioen zilveren roebels, in 400 aandeelen van 5000 roebels verdeeld, en kan tot op 3 millioen roebels gebragt worden. Gedurende de 10 eerste jaren is de maatschappij van de betaling der belasting van het eerste gilde vrijgesteld.

— Te Novgorod is tijdens de groote jaarmarkt, in een dorp of zoogenaamde voorstad, brand ontstaan, waardoor voor *ƒ* 600,000 aan koopwaren en 40 paarden zijn verbrand. De oorzaak was alleen onvoorzigtigheid.

TURKYE.

De wapenborden van de Gezanten van Frankrijk, Rusland, Pruissen en Sardinië, die sedert het laatste geschil bedekt waren, zijn thans weder ontbloot.

— Vele aanzienlijke personen hebben den Sultan voorgesteld de beide Vorstendommen te vereenigen en onder bestuur van een zijner broeders of schoonzonen te stellen.

— Men verneemt dat Herat thans door de Perzische troepen is ontruimd, maar dat er terstond na hun vertrek onlusten van godsdienstigen aard zijn uitgebroken.

STADS BERIGTEN.

De BURGEMEESTER van LEYDEN doet te weten, dat de ingevulde Patentbladen, over het dienstjaar 1857 en 1858, voor *alle de Wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente verkrijgbaar zijn, dagelijks van des voormiddags tien tot des namiddags ten twee ure, en wel tot en met den laatsten dezer maand; terwijl na het verstrijken van dien tijd de onafgehaalde Patentbladen aan de Deurwaarders der directe belastingen ter bezorging zullen worden afgegeven.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 12 September 1857. VAN LIMBURG STIRUM.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN, —

Gezien 1°. de adressen van CORNELIS PLESSIUS, *Fabriekant in Saaijetten en Wollen garens*, wonende alhier, waarbij deze verzoekt het huis op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 473, tot *Fabriek* te mogen inrigten; en van JAN VAN GESSEL, *Broodbakker* alhier, om vergunning tot het doen plaatsen van een *Bakkersoven*, in het huis aan den Nieuwen Rijn, Wijk VIII. N°. 331,

En 2°. de door Gedeputeerde Staten dezer Provincie in hunne handen gestelde requesten van JOHANNES HENRICUS VERVOORT, *Brander en Distillateur*, wonende alhier, houdende verzoek om in het huis in de Beschuitsteeg, geteekend Wijk VII. N°. 919, Kadaster Sectie I. N°. 246, een *Distilleerketel* tot het vervaardigen van likeuren te mogen plaatsen; en van REGENTEN VAN HET GEREFORMEERD MINNEHUIS alhier, waarbij deze vergunning vragen tot de plaatsing van een *Stoomketel* in het gebouw in de Kaarsenmakerstraat, geteekend Wijk VIII. N°. 852 met N°. 860—864, Kadastraal bekend Sectie C. N°. 290.

Gelet op Z'. M'. besluit van den 31sten Januarij 1824 (Staatsblad N°. 19), rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken.

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 21sten September aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 12 September 1857. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd: W. F. KOPPESCHAAR, J'z.,

MET

ZWOLLE, 10 September 1857. D. J. G. VAN HEEMSTEDE OBELT.

Gevoelig voor de vele bewijzen van belangstelling bij gelegenheid van ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Familiën, onzen welmeenenden dank.

A. VAN 't HOOFT,
A. S. VAN 't HOOFT, VAN LEEUWEN.

Dépot van Thee.

DE THEEËN UIT HET THEE-MAGAZIJN

VAN

JAN VAN REES en ZOON, TE ZWOLLE,

uitmuntende door kracht, geur en bovenal door waterhoudendheid, zijn in verzegelde pakjes van 2½ en 5 Ons, voorzien van stempel, prijs en nommer, verkrijgbaar bij **H. VOGELVANGER,** *in het Noordeinde*, Wijk I. N°. 208, alwaar Prijs-Couranten te bekomen zijn.

De Ondergeteekende, hare *Fabriek en Winkel in Saaijetten en Wollen-Garens* **overgedaan** hebbende aan haren Zoon A. VAN 't HOOFT, heeft de eer hare Stadgenooten dank te zeggen voor het vertrouwen dat zij zoovele jaren zoo ruimschoots mogt ondervinden; tevens haren Zoon beleefdelijk in dat zelfde vertrouwen aanbevelende.

LEYDEN, 12 September 1857. Wed. T. VAN 't HOOFT.

Mij gedragende aan bovenstaande Advertentie, neem ik de vrijheid mij in de begunstiging mijner geëerde Stadgenooten minzaam aan te bevelen. Behalve de bestaande *Affaire*, heb ik daaraan eene ruime sortering *Geweven en Gebreide Kousen*, benevens *Wollen Dekens en Baaijen* toegevoegd; terwijl het steeds mijn streven zal zijn om, zoo door soliditeit mijner artikelen, als door billijke prijzen, mij dat vertrouwen waardig te maken wat mijne Moeder zulk een reeks van jaren genoot.

LEYDEN, 12 September 1857. A. VAN 't HOOFT,

Maarsmansteeg tegenover de Vischmarkt.

ZOMERZORG.

BUITENGEWOON GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT,

Op Dingsdag 15 September 1857,

Door de in geheel Oostenrijk en Duitschland beroemde jeugdige Vioolvirtuosen

FRIEDRICH, VICTOR EN SOPHIE RACZEK,

uit Weenen, de eerste oud 13, de tweede 9 en de derde 12 jaren, welke zich voor het eerst in Nederland alhier zullen doen hooren, met medewerking van de alom bekende *Johannisberger Kapel*, onder leiding van den Heer

JULIUS LANGENBACH.

Entrée per persoon *f* 1.49. Aanvang des avonds ten *half acht* ure.

Programma's zijn aan het Locaal *Zomerzorg* en bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE verkrijgbaar.

MUZIEK MET ZANG,

door het Gezelschap **Tyrolers**, in het Koffijhuis *EIGENZORG*, op Zondag den 13den September, 's voormiddags ten 1 en 's namiddags ten 5 uur; bij ongunstig weder in de Zaal.

P. STALLINGA.

Bovengenoemde vraagt een **Marqueur.**

Het **Depôt van Pianino's** van H. M. DE GRAAFF is *verplaatst* naar de Breedestraat, ten huize van den Heer J. W. VAN LEEUWEN, Boekhandelaar, naast het Postkantoor.

De Ondergeteekende beveelt zich aan tot het geven van **Onderwijs op alle Wapenen en Gymnastische Oefeningen.**

H. M. SMULDERS.

Inlichtingen te bekomen op de Langebrug, Wijk IV. No. 565.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Bij gelegenheid der **groote Militaire Manoeuvres** in het Kamp van Waalsdorp, zullen op de manoeuvres-dagen alle Treinen aan de Laan van Nieuw-Oosteinde stilhouden, en eene Vlag tot kenteeken op alle Stations worden uitgestoken.

De Administrateur,
J. W. BAKE.

AMSTERDAM, 8 September 1857.

OPENBARE AANBESTEDING.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente NOORDWIJK zijn van meening, op Maandag den 21sten September 1857, des voormiddags ten *elf* ure, op het Raadhuis te *Noordwijk-Binnen*, bij inschrijving in het openbaar aan te besteden:

Het verplaatsen van een WATERSCHOT *aan de Woensdagsche Watering, het maken van een nieuw* WATERSCHOT *en van eene* DRAAIPLANK. *Het* VERBREEDEN *en* VERDIEPEN *van een gedeelte der Woensdagsche Watering en het* VERDIEPEN *en* UITBAGGEREN *van de Maandagsche en nog een gedeelte der Woensdagsche Watering.* Verdeeld in *vier* afzonderlijke percelen.

Waarvan het Bestek van heden af ter lezing zal liggen in *het Hof van Holland*, te *Noordwijk*. Nadere aanwijzingen in *loco* zullen gedaan worden op Woensdag den 16den September, van 's middags ten 12 ure tot 's namiddags ten 4 ure, terwijl verdere inlichtingen te bekomen zijn ter Secretarie van gemelde Gemeente.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 26sten September 1857, bij Opbod, en op Zaturdag den 3den October 1857, bij Afslag, des avonds ten 6 ure, van:

No. 1. Een ruim, weldoortimmerd HUIS EN ERF, ingerigt tot *Varkenslagterij*, ook zeer geschikt tot *Vleeschhouwerij*, aan de Noordzijde van de Hoogewoerd, Wijk III. No. 384.

No. 2. Een PAARDENSTALLING voor 3 Paarden, in de Koenesteeg, Wijk III. No. [illegible]. En

No. 3. Een HUIS en ERF, aan de Noordzijde van de Langegracht, omtrent de Westvolderstegen, waarin de *Herbergiers-* of *Tappers-Nering* wordt uitgeoefend, Wijk [illegible] binnen *Leyden*.

De voorschreven perceelen kunnen worden bezigtigd daags vóór en op den dag der Opveiling en Toewijzing, terwijl inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 26sten September 1857 bij Opbod, en op Zaturdag den 3den October 1857 bij Afslag, des avonds ten 6 ure, van:

Een ruim, weldoortimmerd HUIS EN ERF, hebbende onderscheidene Boven- en Benedenkamers, behangen, geplafonneerd en met Stookplaatsen, Droog- en Turfzolders, overdekte Binnenplaats, Keuken, Kelder en verdere gemakken, te *Leyden*, aan de noordzijde van de Breedestraat omtrent het Gouden Leeuwsteegje, Wijk IV. No. 192.

Hetzelve kan worden bezigtigd Dingsdag en Donderdag van iedere week van des middags 12 tot 3 ure.

Zijnde inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN IN LADING IN DE HAVEN, ALHIER.

Naar	*Zwolle*,	Maandag,	12 ure,	Schipper	W. HEUKELS.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	10 »	»	L. KROON.
»	*Sneek*,	»	12 »	»	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	12 »	»	G. BROUWER.
»	*Kampen*,	»	12 »	»	K. ROZENDAAL.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	10 »	»	I. RAJER Jr.

De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen desverkiezende bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provinciën Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 11 September.
Raapolie, op 6 w. *f* 47 cont. *f* 45½. Lijnolie, op 6 w. *f* 46 cont. *f* 44½.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

11 en 12 September 1857.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen Laagste	Prijzen Hoogste
Winter-Tarwe	18	mud.	*f* 9.50	*f* 11.40
Zomer »	13	»	- 8.40	- 9.60
Winter-Rogge	25	»	- 6.75	- 7.25
Gerst	17	»	- 6.70	- 6.95
Chevalier »	17	»	- 7.—	- 7.50
Zware Haver	16	»	- 4.00	- 5.—
Ligte »	14	»	- 3.70	- 4.20
Duivenboonen	7	»	- 7.50	- 8.—
Paardenboonen	8	»	- 7.25	- 7.70
Stieren	3	stuks	- 65.—	- 116.—
Kalfkoeijen	7	»	- 95.—	- 154.—
Vettekoeijen	114	»	- 142.—	- 235.—
Varekoeijen	17	»	- 76.—	- 128.—
Kalveren (vette)	50	»	- 24.—	- 63.—
» (magere)	8	»	- 4.50	- 10.50
Rammen	5	»	- 19.—	- 23.—
Hamels magere		»	-	-
Hamels vette	216	»	- 17 50	- 24.50
Ooijen magere	76	»	- 9.—	- 13.50
Ooijen vette	34	»	- 16.75	- 22.50
Lammeren magere		»	-	-
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere	56	»	- 16.—	- 30.—
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	100	»	- 7.—	- 14.—
Boter (gras)	6540	N. ℔.	- 1.25	- 1.40
Boter (schei)			- 1.10	- 1.15
Turf (haardbrand) 1e soort	1370	ton	- 0.60	- 0.75
» (graauwe)	6875	»	- 0.12	- 0.15
Zwarte	1154	»	- 0.17½	- 0.20
Lange steekturf	12866	»	- 0.20	- 0.22½

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG 11 September.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	68¼	63 3/16	68¼
Dito Certificaten	» 3	»	77	—	—
Dito dito	» 4	»	97	97 1/16	97
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	91½	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	155½	155¾	155½
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
BELGIE	» 2½	»	—	—	—
* Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	52½	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼	»	25½	25⅝	25⅝
Dito Obligatiën	» 3	»	42¾	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	37 9/16	37⅝	37⅝
Bewijzen Coupons			5 15/16	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	45⅜	45½	45½
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105⅛	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	104⅛	104¼	104¼
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	87	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	86 5/16	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	67½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	à fl. 500	»	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	80¾	80 7/16	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	61⅜	—	—
Dito Metall.	» 5	»	74	74 1/16	74
Dito Nieuwe	» 5	»	86½	86 9/16	86½
Dito 1847	» 2½	»	38⅝	38 9/16	—
BRAZILIË, 1824 100 »	» 5	»	—	—	—
SARDINIË	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	» 4½	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½	»	29 5/16	29⅜	29⅜
GRENADA, Obligatiën	» 3½	»	20 9/16	20⅝	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	20⅝	20 11/16	20⅝
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 4½.
De Wisselkoers der Gouden Tiengulden-stukken is *f* 9.80 à 9.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van DE WED. LA LAU.